

სასამართლო ჩეზორბა

ველი სახელმწიფო ვიწვნებით,
როელმაც საიდანაც გადმოიღო

[illegible][illegible]

რთის კოდექსი, რომლის მე-
ქვენი ამის წყლიდან ძეგლი.
თავისი განხილვისა მარჯვნივ რა-

მოსილნი, მათგან, ბევრი, რა თქმა უნდა, ალბანია. ფრანგული სამეფოებო სამართლის კოდექსი აღიარებდა გურიალ კუვადიერის იქითურ არის მიზანშეწონილი, რომ როდესაც საპროკურორატო-სამართლო სისტემა ვერ უზრუნველყოფს საზოგადოების უსაფრთხოებას, სადაც უნდა იქნას დაცული საზოგადოების უსაფრთხოება, სადაც უნდა იქნას დაცული საზოგადოების უსაფრთხოება, სადაც უნდა იქნას დაცული საზოგადოების უსაფრთხოება.

[illegible]

დედოფარი

ქართული
ზოგადი

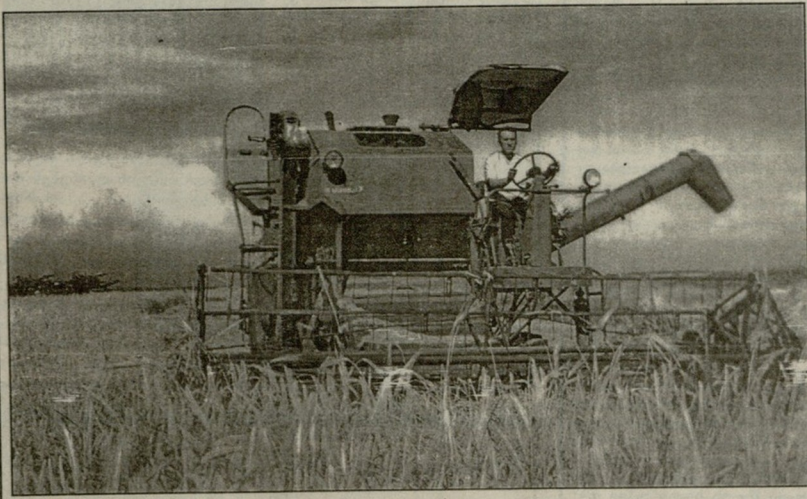
საქართველოს რესპუბლიკა

ყოველთვიური ღამაგება

№ 4

2 ივლისი, 1997 წელი

სორბალი

დაბურებული მინდორი ღელავს

— ძალე, მასობრივი — ასეთი ეპითეტით ამოიხსენებდა ქალის მშვენიერებას საქართველოში მასობრივი პურის სოფლის

თავში რომ ჩაბრუნდნენ თონი, სოფლის ბოლოს სვე მდამის სურნელი. მასობრივი უძველესი, მაგრამ მცირე მოსავლიანი ქართული ჯი-

შა, იგი დღეს თვალს ვეღარ გაუსწორებს მარცვლით და მძიმეულ უხვმოსავლიან ჯიშებს: „ვარძის“, „დედის“ ოქროსფერ თავთუხებს, კა-

ხეთის თვალწინაა, მზე ჩამდგარ პურის ყანებს... ალოობა კახეთში... წინასწარი მონაცემებით, აღმოსავლეთ საქართველოში სულ ასაღებია 200,9 ათასი ჰექტარი, საიდანაც ელოდებოდა 379 ათას ტონა ზორობალსა და ქერს. მოსავლის აღებისათვის ყველა წინაპირობა მომზადდა: რაიონები უზრუნველყოფილი არიან საწვავ-საზეთი მასალებით. კახელები ამ დღეებში 81 ათას ჰექტარზე აიღებენ მოსავალს. შედეგად 166 ათას ტონაზე მეტ მარცვალს მიიღებენ. ზოგან ყანა ადრე დამწვდება, ზოგან — ახლა იწყებს შეოქროსფერებას, უფლის თვალი ტრიალებს ყანებში, სორბლის სუნით გაჟღერებულია პავერი და თავთუხებს შორის მწვერები ბუდობენ. — ქვით კირი, ქვით კირი, — ქვით ქვით ბუნებრივად მწვრები და დაფრთხილებულ ბარტყებს დაჰფოფინებენ. ალოობა, დაბურებული მინდორი ღელავს! **ლია ჭილაძე**

საზონი

სამშაობს დაგვიანებული სტარტის შემდეგ გურიის მხარეში ჩაის ფოთლის კრეფისა და გადამამუშავების ტემპი მკვეთრად გაიზარდა. შეფურცლებს არაერთი მიწის პქონა. ჯერ იყო და, ფოთლის ემპატიყდა მკერძმა გააღებდა შეჩერა, რაც ხანგრძლივად წამოიჭრა შეცვალა. თუკი დაგვიანებული სტარტი მარტო ამინდის ჭირვეულობით არ იყო გამოწვეული. მეჩაიები ყოყმანობდნენ, დაეწყათ

ბაღ შეელახათ, რადგან მარმან დაუბრკოლებლად იღებდნენ ხარისხიან ჩაის ფოთოლს და ანაბალურებასაც ღრულად გასცემდნენ. მეჩაიების დარგის გადსარჩენად უდრესად დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა ელუარდ შევარდნაძის ბრძანებულებით (10 აპრილი, №177) პრემიერის ფონდიდან 1 მილიონ ლარის გამოყოფას. როგორც ცნობილია, ამ თანხის მიზნობრივად ათე-

მოსახლეობის დიდი ნაწილი ფაქტობრივად უსახსროდ დატოვა და იგი ლეკმაპურის მძებნელთა რიგებში ჩააყენა, ამდენად მეჩაიე მიწურულ ანაბალურებასაც დაჰყავდა. თუკი სამართლიანობა მოითხოვს აღინიშნოს, რომ მოკრეფილი ჩაის ფასი მკრუფაფით უკმაყოფილების თავი და თავი იყო ყველა ღრმად. ... და კიდევ ერთი გარემოება, რომელზეც საკმაოდ გეგავლება იქონია დარგისაკენ მეჩაიეების

ახე იყო თუ ისე, ამინდისა და ექს-კოლმურნეთა კაპრიზების მიუხედავად, როგორც უკვე ითქვა, ჩაის ფოთლის კრეფისა და დამამუშავების ტემპები ბოლო წლებში მჩვეწებულთან შედარებით მართლაც არანაყოფი. 23 ივნისის მონაცემებით, სულ მხარეში დამამუშავებულია 3575 გონა ხარისხიანი ჩაის ფოთოლი, რაც მარმანდელ შესაბამის პერიოდის მაჩვენებელს 989 გონით აღემატება. მარმანდელთან შედარებით ერთობ გაიზარდა მომუშავე ფაბრიკების რიცხვიც. ამჟამად რეგიონში სხვადასხვა დატვირთვით 17 ჩაის ფაბრიკა მუშაობს. არის კიდევ რამდენიმე მათგანის ამუშავების პერსპექტივა.

ჩაის ალტერნატივა

არა აქვს,

ანუ გურულები პლანტაციებს დაუბრუნდნენ

თუ არა ფოთლის კრეფა. მოგახსენებთ, ამ საქმეში გადაწყვეტა როდეს ნილოს ფაქტორი ასრულებს — ბევრგან ხომ მეჩაიეებს არათუ მარმანდელი, მარმანდელი ანაბალურებაც კი არ მიუღიათ. ყველაფრის მიუხედავად, ჩაის ფოთლის გრადიუალურად ვადის დაწყებით, 10 მაისისათვის შეიძლება დაწყებულიყო, მაგრამ საჭიკის უქონლობის გამო ჩაის ფაბრიკებმა ფოთლის პირველი კოლფერამები მხოლოდ 20 მაისს მიიღეს. ფოთლის გადამამუშავება მხარეში პირველად გაგრძელდა ფიშა, „მარგინ ბაქერის“ საკუთრებაში მყოფმა და კონტრაქტორმა ფაბრიკებმა დაიწყეს. მათ სხვა ფაბრიკებთან შედარებით რეპუტაცია ნაკლებ

სებისათვის გამოცხადებულ ტენდერში უკონკრეტოდ გამარჯვებულმა სააქციო საზოგადოება „ქართულმა ჩაიმ“ უზრუნველყო მხარეში სააქციო საზოგადოების დამფუძნებელი და რამდენიმე პარტნიორი ჩაის ფაბრიკის ამუშავება. ჩაის ფოთლის კრეფის მასშტაბების გაფართოებასა და მეჩაიეების გააქტიურებაში არცთუ მცირე ეკონომიკური და სოციალური მეთარებაზე შესრულდა, რომელშიც რეგიონის მოსახლეობა აღმოჩნდა. უკანასკნელ წლებში მეჩაიეობისა და მეფიტრუსიის დარგების დეგრადირებამ, საკონსერვო მრეწველობის მოშლამ მხარის

შემორბუნებაზე ისევე როგორც მარმან, ამჯერადვე პიზიგიურ ფაქტორად მხარისა და რაიონების ხელმძღვანელთა ერთგვარი პროპაგანდისტული ცდები იქცა. ისინი ადგილებზე ხელმძღვანელებს მჩაიეებს, განუმარტავდნენ და არწმუნებდნენ მათ, რომ მხარის დღევანდელი ეკონომიკურ-სოციალური ვითარებიდან გამომდინარე, ჩაის ფოთლის კრეფისა და გადამამუშავებაზე უარის თქმა ფაქტობრივად იმ გოგის მოჭრაა, რომელზედაც სხედან ჩაის კულტურა იყო და, ჯერჯერობით, ყველაზე რჩება გურიის რეგიონის ეკონომიკის საფუძვლად და მას სადღეისოდ აღგურნავდა არ გაჩანია.

ჩაის ფაბრიკებს („მარგინ ბაუერი“, რომლებზეც შესაბამისად 370, 322, 300 გონა ჩაი გადამამუშავებს. საერთოდ, რეგიონში „მარგინ ბაუერის“ ფაბრიკებმა — შურეთში დამამუშავეს 857 გონა, ლანჩხუთში — 110, ჩოხატაურში — 300 გონა ჩაის ფოთოლი, ხოლო სააქციო საზოგადოება „ქართული ჩაის“ ფაბრიკებმა — 558 გონა დამამუშავეს. სააქციო საზოგადოება „ქართული ჩაის“ წარმომადგენლის ინფორმაციით, მათ უკვე გამოიწვეს ბაზარი პროდუქციის გასასაღებლად, რაც უთვოდ შეუწყობს ხელს არა მარტო მეჩაიეთათვის გასამრჯელოს ღრ-

ულ გადახდას, არამედ, საერთოდ, დარგის რეანიმაციას, რადგან ჩაის დარგში არსებული მიმდებარეობა, უწინარეს ყოვლისა, სამომხმარებლო ბაზრის დაკარგვამაც გამოიწვია. რაც შეეხება — „მარგინ ბაუერის“ ფაბრიკებს, მათ უკვე გადატვირთეს პირველი პარტია — 40 გონამდე მხარე პროდუქტია. მხარის ჩაის ფაბრიკები უზრუნველყოფილი არიან საწვავითა და ელექტროენერგიით. ჩაის ფოთლის კრეფა-გადამამუშავება გრძელდება. **თამაზ ხარაიშვილი**, „სრ“ სამ. მრ.

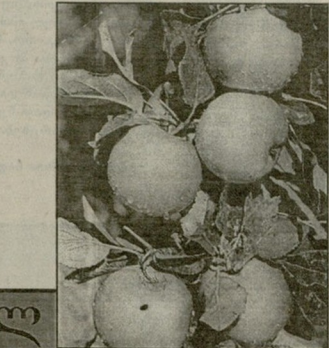
ნილი

ჩვენს ქვეყანის აღმშენებლობისაკენ მიმართული სახელმწიფო-ფორმირი კურსი გადამწყვეტ ფაზაში შევიდა. უკვე შეიძლება ვილაპარაკოთ სტაბილურობისა და საერთო ნებისმიერ განმტკიცებაზე, სოფლად სერიოზულ ძვრებზე. ამის თქმის უფლებას მაქვს ჩვენს რაიონში მინის ათვისება-დამუშავების სტატისტიკური მაჩვენებლები. თუ მინის რფორმის შემდეგ, 1993-94 სამეურნეო წლებში საერთო სახნავი ფართობები-სა და მრავალწლიანი ნარგავების დამუშავების მაჩვენებელი 30-35 პროცენტს არ აღემატებოდა, 1995-96 სამეურნეო წლებში კი სახნავი ფართობი 80-85-მდე, ხოლო მრავალწლიანი ნარგავები 60-65 პროცენტამდე გაიზარდა.

დღემდე სოფლის მეურნეობაში ერთ-ერთი პრობლემატული დარგად თვითიან მთელსა და ნაწილობრივ კულტურების წარმოება თვლიდა. მარმარილოს, გასულ წელს მუდმივად, ხორბლის წარმოება 20-25 პროცენტით გაიზარდა, ერთ ჰექტარზე საშუალოდ 19,5 ცენტრის პროდუქტი გაწარმოდა, რაც ერთ-ერთი მაღალი მაჩვენებელია რესპუბლიკაში. ორივე სექტორში 22886 ტონა მარცვლოვანი მთიანეთი და წყლები კლდე უფრო უკეთეს მოსავალს მიიღო.

ფიქრობ, არ შეგეძლო, თუ ეგ გეცო, რომ გორის რაიონის მიწის ფონდი მთლიანად ერთი-ნაწილი, სტრატეგიული მნიშვნელობისა, მსხვილობა კი რაიონში ძირითადი გრადიენტი და რაიონი. მიწების პრივილეგიების დაწესება მთელს საერთო ფართობი 13074 ჰექტარს შეადგენდა, აქედან 12000 ჰექტარი მოსახლეობის საკუთრებაში გადავიდა.

გასულ წლებში რესპუბლიკაში შექმნილმა საერთო კრიზისმა დარგის განვითარებასაც კარგად დასაძლევდა. როგორც, მაგრამ ნაბიჯ-ნაბიჯ იგი დაკარგულ პოზიციებს კვლავ იბრუნებს. დარგის განვითარებისათვის დადებითი შედეგი გამოიღო აგრომედიკალიზი ინვესტიციების ისეთი ციელიზებული ფორმამ,

დასაბამიდან მუხილობა იყო. მისი მდგომარეობის მიუხედავად, საკუთრების სხვადასხვა ფორმების პირობებში ადგილებს უნდა გათვალისწინებული სხვადასხვა სტრატეგიის ხარისხიანი სერვის წარმოება.

რაიონის აგრარული სფეროს ხელშეწყობის ფარგლებში მიმდინარეობს საბაჟო გადასახადების რეალური განაკვეთების დაწესება სოფლისათვის ისეთი აუცილებელი კომპონენტები, როგორცაა სასაქონლო და მხარშისაღებად. მაღალი გადასახადები მაღალი შრომის შედეგად პროდუქტის ფასს, რაც ბევრისთვის ხელშეუწყობელია. ამის გამო უნდა ხორციელდეს მიწის ინოვაციების ახლები, მეცნიერებისა და სოფლის მეურნეობის მანერებისა და დადასტურებისა და დივიდის საშუალებები, რაც დაბალპროდუქტიულობის ერთ-ერთი წინაპირობაა.

გრადიენტი
დარგს ხელს
ნაწილობრივ

როგორცაა წარმოებამე მიწის ფართობების მთავარი. საქონლისა და მთავარი სფეროა დამოკიდებულია და ინვესტირება თვისი შედეგი გამოიღო. მოცემული ქარხანა უკვე საკუთარი წარმოების სფეროებში მუშაობს და მისი მთავარი გამოშვებული პროდუქტია სასაქონლო დასავლეთის ბაზარზე გადის.

მიუხედავად მრავალი ხელშეწყობილი ფაქტორებისა, რაიონში ფხვნილი და გადამამუშავებული მრეწველობის დიდი შესაძლებლობის მქონე საწარმოები. გასულ წელს მათ 15000 ტონა ხილი გადაამუშვეს. საბაჟო საზოგადოება „გორკონი“ № 2 ხილის კონკრეტული გზების პროდუქტებზე დასავლეთის ბაზარზე დიდი მოთხოვნისა, წარმოებამე მრავალ სასაქონლო 1,5 მლნ ლარის პროდუქტს გადასცემს.

საერთაშორისო პარტნიორობა ჩამოყალიბდა საბაჟო საზოგადოება „გორკონი“ და მეფიქრულ ფორმა „ბუკი კლასიკ“ შორის. ფორმის მიერ საერთო რაოდენობის თანხის ინვესტირება წარმოება აწესდებდა. ინვესტირების მიერ უკვე შეიძინებული 0,5 მლნ-ის ცალი 250-გრამიანი ქილა, უფლებას სხვადასხვა ფორმის დასავლეთი ეკიპაჟი და მსგავსი მთავარი მოთხოვნისათვის აუცილებელია უკეთესი ხილის და ერთობლივი ძალისხმევით გამოშვების თვისი ბლეს, მინის, ალუბლის მურაბის, თაბაქური გვერდის, საწებელი, ზამბის პირუტყვი და სხვა უნიკალური პროდუქტები. წარმოებამე 100-მდე მუხილი და-საქონალი. ინვესტირება და ქარხნის მსგავსი გარდასტვინა, რომ მომავალი წლიდან ქარხანა მთლიან სიმძლავრით იმუშავებს.

მეორე ნაბიჯით არ უნდა შეიქმნას ისეთი მთავარი, თითქმის გორის რაიონის აგრარულ სფეროში ყველა პროდუქტს გადასცემდა. რაიონში შექმნილი სოფლის-ეკონომიკური სივრცის ანალიზი და პროდუქტების განვითარების გეგმების, რომ მომავალში გარკვეული ძვრების, დარგი დამოკიდებულია. რაიონის აგრარული სფეროს განვითარებისათვის აუცილებელია მსხვილპროდუქტების განხორციელება. სხვადასხვა დიდი გრადიენტის მქონე საბაჟო-მარმარილოს რეგიონში არქაულ გეგმირებაზე და-დამუშავებული ნაკრავი მურის რაიონის რაიონშია მომზად, რომელიც უნდა შეასრულოს დასავლეთზე ამოცანის - მოსახლეობის სურსათით უზრუნველყოფის საკვს.

ფიქრობ, დარგის აღორძინებისათვის არა მარტო ჩვენს რაიონში, არამედ მთელს რესპუბლიკა უკვე გადამდა სერიოზული ნაბიჯები ისეთი საკონსტრუქციო ღონისძიებების მიხედვით, როგორცაა ქვეყნის პრეზიდენტის

სააგრო საზოგადოება

კახეთი ისევ
კუროს ბელელი იმანია

პრესის სათხოვნელად მოსარულ კახელი კაცი, ალბათ, არავის უნახავს. დღეს კი, ისეთი დროა, ქვემო-კახეთის, ანუ კახის, მსხვილად რა დაბოლავს. როცა კახს უკბრს, ლხინის გამართვამ უარს იცავს, მაგრამ ჰერს ვინ დაუდგება წინ? სოფელში უპარ-რონი მკვდარი თითქმის არ არსებობს, მა-ნი ყველა გამოივსება ხელს. განსაკუთრებით საბაჟო საზოგადოება „კახეთის პური“.

გურჯაანის რაიონის ცხრა სოფლის მოსახლეობის რაიონის ხელმძღვანელობა-სთან დახმარების სათხოვნელად თითქმის არ მიდის. კატრები, სს „კახეთის პურის“ დირექტორის მისაღებად კი მთელი დღე მო-ხივნილი არ ილევს. რახან ერთი გაიცეს, ვალისმხირი და კუთლი კაციაო, სხვა რა-იონებშია კი აკითხვენ.

მრავალწლიანი, გატარებულ და უწყო-ოჯახისათვის საბაჟო საზოგადოების მი-ერ გაყვნილ დახმარება 17.087 ლარს შე-ადგენს, ომსა და შრომის ევკრანების-ათვის - 1000 ლარს, აუდიციუების საშუ-რადოდ 5.544 ლარია გაყვნილი, მთლი-ანად განმარტებული დღეისათვის - 6.246 ლარი, განამტკიცებ 5.000 ლარი დაუხ-რავით, სიმრგვა - 500 ლარი, ალავერდის გაბრის აღდგენისათვის 3.000 ლარი გაი-ვლეს, კულტურის სფეროში 1.450 ლარია და-ხარჯული. სოფელ კატრის მოსახლეო-ბას სასაქონლო წყალი საბაჟო საზოგადო-ების ხარჯებით მოეწოდება. სახეობებელ-ი კორპუსების (კორპუსებში დარე მხო-ლოდ კომპინაგის მუშა-მოსახლარები ცხოვრობენ, ახლა განკერძოებულია) ქე-რის შეკეთება საჭიროების მიხედვით, სი-სტემატურად ხორციელდება. საბაჟო ბაღი, რომელიც წლების განმავლობაში დაკეცილი იყო, გაიხსნა „კახეთის პურის“ დახმარე-ბით. ასევე შეიქმნა კატრის პროდუქცი-ის სასაქონლო, რომელიც ძირითადად კეების მრეწველობის საკუთრებისგან ამ-ზადებს. ყველა სოფელში რომ გამოიკე-ილია სასოფლო კლბი, საბაჟო საზოგა-დოების კუთვნილი კლბი კატრის მო-სახლეობას უმსახურებს.

როცა ყველაზე მნიშვნელოვანია, საბაჟო საზოგადოება „კახეთის პური“ დასაქმ-ებულია 300 ძირითადი თანამშრომელი, 70 მუშაკი ხელშეწყობის საუკეთესო მუ-შაობის, ამის ენაზეა 300 ფურცელი, რომ-ელიც მთავარი ერთად ხორბლის აწარმო-ებენ (რის შესახებ დაწერილია ქვე-მოთ მოვასხენებში).

ორი წელიწადი წინ თანამშრომელი ხელფასი 5 ლარის ევკრანზე იყო, დღეს იგი 50 ლარს შეადგენს, საშუალო ხელფასი 70 ლარი განისაზღვრება.

საბაჟო საზოგადოება „კახეთის პური“, რომელიც კატრის პერპროდუქტების სა-წარმოო კომპინაგის ბაზაზე 1996 წლის ი-ნისში ჩამოყალიბდა, საბაჟოების სიმ-ლავერთა და მარცხის საკვების გეგა-დობით ერთ-ერთი უდიდესი საქართველო-ში. მხოლოდ წისქვილის საამქროს დღე-დამეში 260 ტონა ხორბლის გადამამუშა-ვა შეუძლია, კომპინარებულ საკვების სა-ამქროს - 630 ტონა კომპინარებული სა-კვების წარმოება, ევკრანის საბაჟო-ქრო სიმძლავრე - 118 ათასი ტონა მარცხის გეგდობისა.

80-იანი წლების მსგავსად, სამივე საა-მქროს დღესაც ყველა პირობა აქვს სრუ-ლი დაგეგმირული იმუშაოს, მაგრამ...

რესპუბლიკაში არსებულმა წარგვის პროცენტებმა არცთუ უმნიშვნელო დადი და-ახს. სს „კახეთის პურს“, თუმცა, რეგი-ონის მასშტაბში ეს ყველაზე ნაკლებად აქ იერბნება. პური ყველას სჭირდება, თო-ფანსა და ჯოჯოხსაც, ალბათ ამიტომ იყო, რომ დიდი სიმძლავრის მიხედვად, წისქვილქარხანა დიდი ხნით არ განკრე-ვებოდა.

მარმარი ივლისში, როცა საქართველო-ში ხორბლის დიდი დღეიცი იყო, ერთი თვის ჩამოყალიბებული საბაჟო საზოგა-დოების ხელმძღვანელობამ შეძლო ევოკ-რატორი მომწოდებული და ეროვნული ბა-ნის დახმარებით იმდენი ხორბალი შემო-იკანა, რომ ფოთის, ქუთაისის, შავიწყლის, ოზურგეთის, სამგრდის, თბილისის, ნა-

თელის განკრებულ წისქვილ-ქარხნებსაც გაუმართა ხელი. 45-დღიანი კონსიგნაცი-ის მისა ხორბალი აღნიშნულ ქარხნებს და, ფაქტობრივად, საქართველოში დრო-ისათვის მარცვლოვანი გაქრდა.

ბოროტ თვალსა და გულს რა დალევს ჩვენს ქვეყანაში, უფრო დროს ელდე-ი-დაცემება სხვა ამოივსებს, ვითომ დაბალა-რისხიანი ხორბალი იქნა შემოტანილი. სი-ნამდებელი ხორბლის ხარისხი კონსიგ-ნაცი იყო და ქარხნებში ხარისხიანი ფქვილ-ს შეუძნდნენ. თუმცა, სს „კახეთის პურის“ ხელმძღვანელობის მხარდაჭერას გულ-ისმირებით არ უახსენებენ მთელი ჩამო-ყალიბი წისქვილ-კომპინაგის მსგავსებში. ფოთის, ოზურგეთის, შავიწყლისა და სამ-გრდის ქარხნებს 1.500.000 ლარი დაე-ლიანება აქვთ. ვინც გადაიხდა, მათიც და-ვაინებს. გარდა ამისა, საქართველოს ყვე-ლა კუთხეში არიან სს „კახეთის პურის“ დებეიტორები. საბაჟო-საქონლო, სასამართლოებში აღძრულია სარჩევები. დებიტორები ქონებით ავებენ პასხს „კა-ხეთის პურის“ წინაშე ხანგრძლივი დაე-ლიანების გამო.

მთავრობის მითითებით, 1994-95 წლე-ში კომპინარებული საკვები ფასდაკლე-ბით გაიყვდა. საწარმოში 170 ათასი ლა-რი იმარადა. ამის დაგება 130 ათასი ლა-რის გადახდილობა და 300 ათასი ლარი დღეისათვის პაქრშია გამოკიდებული. სს „კახეთის პურის“ დირექტორს ლალი მა-რხავერდის ფინანსთა სამინისტროს იმე-ლი აქვს. ფასდაკლებით გაყვნილი კომპი-ნარებული საკვების ფასისხეობის, ალბათ, აწინააღმდეგებს. არადა, საზოგადოებისაც ხესხი აქვს დასაფარა.

საბაჟო საზოგადოების სამეთვალყურო საბაჟო და მისი თანამშრომარ ბაგინი ნე-გარ განკერძოებული მუდმივად აკონტრო-ლებენ საბაჟო გეგდობისა და მარცხის მარცხის დღეისათვის გადაიხანება პრაქ-ტიკულად არ განიხილეს. მარმარი 541.000 ლა-რი გადაიხანება ბუჯეტის სახარვეზოდ, მიმდინარე წლის 5 თვეში 160.000 ლარია გადაიხილი.

სს „კახეთის პურის“ ხელმძღვანელობა, მისი კვლევითიერი სანიფიკი, საბაჟო-მარო, ეკონომიკური სამსახურები გათ-ვლილად, მომდებრებულ მუშაობენ სა-წარმოს კონკრეტულწარმოების განმარ-სათვის, რომლის ერთადერთი გზა პრო-დუქტის თვითდრებულების შემცირებაა. ამისათვის იფი და ხარისხიანი ნელე-ლია საჭირო. ეს კი სხვა არაფერია, თუ არა საკუთარი მარცხი. გასულ წელს 300 ფურცელს 2.850 ჰექტარ მიწაზე გა-უფრმეს ხელშეკრულება, თესლით, საწვა-რით, მასშტაბისათვის მოამარაგეს და 5.000 ტონამდე ხორბლის ელოდებოდა. მათი მე-შეუძლია ზოგადი თითქმის კახეთს ყველა რაიონში დათვას, მათი პროდუქტები ხომ მიუღ კახეთს კვებას. გარდა ამისა, 350 ტონა სათესლად ხორბალი სათანადო ეკუ-ნებით ავანსად გასცეს.

30 ივნისს სს „კახეთის პური“ ალო-ბა დაიწყო. შექმნილია სხვაში დირექტო-რის ლალი მარხავერდის გეგმირებულო-ბით, რომელიც მოსაველის დროულ და-უბანაკარე ავანსად მრუნებს. წვედენ-ლელი ხორბლის პირველი გონები ელე-გატორში უკვე მოიგანეს.

მარცხის ხარისხიანად აუბის გარა-ნეის 10 ახალი კომპინარი იმდენი, რომ-ელიც მათი ინვესტირება, ფორმა „წი-ნაბიანა“ შეუძინათ. წისქვილისა და ელე-გატორის გეგმირებული მდგომარეობა მისი გარანტიის იმდენი, რომ ხარისხიანი მარ-ცვლოვანი ხარისხიანი ფქვილი მი-იღება.

ფასი - იფი, ხარისხი - უმაღლესი, - მაშინ, ალბათ, ევკარ დაუდგება წინ „კა-ხეთის პურს“. უკუბოროტი თუ ადგილობრი-ვი კონკრეტულწარმოები ფრმები.

კახეთი პურის ბელელი იყო, ეს უნდა აღ-გავსინოთ. ამის იმეს საბაჟო საზოგა-დოება „კახეთის პური“ ვეაძლევს.

ნათელ - მირონი

1922 წლის 21 აპრილს, სამაჩაბლოში, თავისი მე-გობრის სამსონ ბასიშვილის ოჯახს რაზმელებთან ერთად ესტუმრა ქაქუცა ჩოლოყაშვილი, მისი სტუმრობის მიზანი თანამოაზრეთა შემოერთება ყოფილა. 22 აპრილს, გამთენიისას, სამსონის მეუღლეს, ელი-საბუხეს რიგით მეათე შვილი — ვაჟი დაბადებია. ჩოლოყაშვილს უთქვამს: რახან მის დაბადებას შემეწინა, კარგი ფეხი მქონია და თუ პატივს დამდებთ, ჩემი სახელი დაარქვითო. სამსონი ღიბავის ხეობის მღვდელი იყო, შვილი მეორე დღესვე მოუნათლავს და დიდ სტუმარსაც მისთვის ქაქუცა უწოდებია.

ღმრთის უნადიმით ეროვნულ გმირებს სამსონის ოჯახში. განსწავლული მღვდელი კარგი მოჭირბოვებული მომღერალიც ყოფილა. ერის სატკივარზე დაფიქრებულ სტუმარ-მასპინძლებს არაერთი გმირი წინაპარი გაუხსენებიათ და მათი შესანდობად დარწმუნებით. თურმე ქაქუცას გმირული, დაუმორჩილებელი სული და ფრთოვანება მის თანამეგობარს.

სამსონს ბედური მყოლია, „ფირუზს“ ეძახდა თურმე. ცხენი პატარისი მესტ არავის ისეგადა ზურგზე გაუმე-

ქონია, დანაწეხა ნაამბარის მითრევა, მაგრამ სოფელეების დაჟინებული მოთხოვნისათვის უარი ვეღარ უთქვამს

ქაქუცა ჩოლოყაშვილის ნათელა

ტუბია საყვარელი, მათრახი შემოუკრავს და ქაქუცასათვის უთქვამს: — ბელად, თვს ცხენი როგორ შევეფერება, თუ ამ ცხენს დიქტორ, ალალ შენის ქაქუცა რისი ვაჟკაცი იყო — სიცილით დასდევებია, ამხედრებულა „ფირუზზე“...

ამ სტუმრობიდან ორი წლის შემდეგ კი, 1924 წელს, დამარცხებული საფრანგეთის ემიგრაციაში წავიდნენ. იმავე წელს გარდაცვლილა ორი წლის ქაქუცას მამაც, ხეობის უმწვენიერესი, უებრო ვაჟკაცი — სამსონი.

საგულისხმოა, რომ სამსონ ბასიშვილს სოსო ჯულაშვილთან ერთად უსწავლია გორის სასულიერო სემინარიაში. თურმე პატარა სტალინის სემინარელები გუჯაღს ეძახდნენ. სამსონი კარგად ხატავდა, მას მეფე თამარის პორტრეტი დაუხატავს, გუჯას — რუსთაველის დახატვა უცდია, ამ ნიჭიერი ბავშვების პაექრობას აღწერს კიდევ მწერალი იაკობ ბალაშაშვილი თავის წიგნში „ბელადის ბავშვობა და ყრმობა“.

სამსონი სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ ახალციხეში გაუგზავნიან მასწავლებლად. იქ გაუცნია მომავალი მეუღლეს — გიორგიძის ქალი, სემინარიული — ელისაშვილის მის მშობლიურ სამშობლოში კი, აზნაუთის სახატო მინდორზე შეკრებილ მოსახლეობას, მღვდლებსაგან უკმაყოფილოთ, სამსონთან კაცი უფერნიათ და დაუბარებია: ჭამოდი და გეცნინებდნენო. იქ კარგად მოწყობილი ოჯახი

და გამგზავრებული შინისაკენ.

ახალგაზრდა, პატრიოტ ცოლ-ქმარს ამ ხეობაში პირველად 1911 წელს, სოფელ ქურობაში საკუთარ სახლში პირველდანი ყვებოდა სკოლაც გაუხსნიათ, სადაც თვითონვე ასწავლიდნენ უფასოდ, მღვდელი მოსახლეობისაგან გადასახადს არ იღებდა, მისი ავტორიტეტიც უფრო მეტად იზრდებოდა.

თბილისის სამხატვრო აკადემიაში სწავლის დროს გაიცნო თურმე სამსონმა ქაქუცა ჩოლოყაშვილი, იქიდან დაუმეგობრდა ერთმანეთს სამშობლოს სიყვარულით ანთებული ორი ცხელი გული, რომელთაგან პირველი მშობელი ხალხის თავისუფლებისათვის იწოდდა, მეორე — თავისი კუთხის განათლებისა, ზნეობისა და განსწავლულობისათვის უშურველად იხარჯებოდა...

სამსონის ქვრივი — ელისაბედი ათიოფელ წლის წინ გარდაიცვალა, მან იმყოფებოდა ვრამეტ წელნანდს ციკოვსა.

— დიდი მამულები გეცოვნა — იგონებს ქაქუცა ბასიშვილი, — კოლექტივიზაციის დროს მინები ჩვენც ჩამოგვართვეს. ახლა ჩემი ოჯახი ოცდაათი მესამე საკარმიდამო მიწის ნაკვეთს ფლობს. მოგვყავს სოფლის მეურნეობის პროდუქტები, ძალიან მიყვარს აქაურობა, ეს მიწა ჩემი წინაპრების მისხლითაა მორწყული. როცა მისხს ვესებო, საოცარ ძალას ვგრძნობ, ის მამშვიდებს, მაიმედებს... პროფესიით მშენებელი ინჟინერი ვარ და თითქმის მთელი საქართველო მომივლია, სად არ გყო-

ფილვარ: წყალტუბოში — მუშახტეთა სანატორიუმს ვაგებდით, ვაშენებდით ბორჯომის პარკის სადგურს, ნოთელწყაროს რკინიგზის სადგურს, იბილისში — გადასასვლელი ხიდის და რკინიგზის ინსტიტუტის მშენებლობაშიც მიმიღია მონაწილეობა, გორში — ადმინისტრაციული სახლის მშენებლობაზეც მიმუშავია, დიდი სიამოვნება განვიცადე ჩემი მშობლიური სოფლის, ქურობის საშუალო სკოლის მშენებლობაზე, სადაც სამუშაოება მწარმოებელი ვიყავი...

ქაქუცა ბასიშვილი 1949 წელს დაიჯავსა. მეუღლეს — ქალბატონი ნადია ზაზუნაშვილი მარტყოფელი ქალია. წლების განმავლობაში ფერწერაზე მუშაობდა ცხინვალის ინჟექტორ საავადმყოფოში. შრომისმოყვარეობით, ნებისმიერ დამატებით პირველადი თვისებებით შემკულმა ქალმა ორი შვილი — მანანა და პაატაც ღირსეულად აღზარდა, ორივეს უმაღლესი განათლება მისცა და დღეს ბედნიერი დედა და შვილიშვილების ბებიია.

— სახლი ქაქუცამ საკუთარი ხელით ააშენა, საკუთარი პროექტით, ის სრულიად სხვა სტილით ნაგები შენობაა. მეორე სართულის თავზე დასასვენებლად ჩუქურთმებიანი კოშკი ააგო, — კოშკი კი ავად, მაგრამ კიბე ვეღარ მოეწონარო, ამბობს. სისუფთავე და წესრიგი სუფევს მათ კარმიდამოში.

— არეულობის დროს ფეხი არსად გამიდგამს, სულ აქ ვიყავი, ყველა სიმწარეც სხეულებით ვინცდი. ჩემი სოფელიდან მხარე არსად მგულდება, ღიბავის მსგავსი მოლაპარაკე მდინარეც არ შეგედრია, მინის მადლიც ვეცი და ფიქრობდა ჩურჩულვით მესმის. მყარად დამიგია, შვილი, ფეხი ამ დალოცვილ მიწაზე, — ამბობს და ამ აზრით, ორი მეტრის სიმაღლის ამგდარ კაცს თვალზე ბაღლივით უბრწყინავს ცრემლი.

ქაქუცა ღირსეული შვილია სამსონ ბასიშვილისა და არც ნათლია ჩოლოყაშვილის სულს შერცხვება მისი სხნის ცხოვრების წესისა. უსწავლია, უმწვენიარა, ნაშუხის ქუდი პატრონსადა უტარებია.

„მღვდლიანთ“ ქაქუცა ამ ხეობაში ერთადერთია. — რას ინატრებდით-მეთქი — ვკითხე.

— მშვიდობასო, საქართველოს აყვავებასო, ერთმანეთის გატანასო — დაუფიქრებლად მიპასუხა.

— მაინც, პირადელს? — არავის შევაწუხებ, ხეობის გამართული ბაღი მაქვს, მაგრამ მისგან დარდილულ მიწაზე პოსტაჟი ვერ მომიყვანია. ერთი 5-10 მეტადი მზის გული მიწა რომ მომცენ, სიმინდსა და ლობიოსაც დავთესავდი და უკეთ მოვიმარებდი ხელს... ოღონდ ვერ დამეწიო, სირცხვილია.

რად არის სირცხვილი, ბატონო ქაქუცა, მშრომელი კაცი რომ მიწას ითხოვდეს? პირიქით. დიდხანს იტყუებო, ჩოლოყაშვილის ნათელა!

ლია ბილაძე

გვამითხაზიან

მიწის გადასახადის თაობაზე

რედაქციაში შემოსულ შეკითხვებს სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის უფროსის პირველი მოადგილე ბატონი შიშიშრაზ ღვალი პასუხობს.

— ვარ შრომის პენსიონერი, მეუღლე კი მეორე ჯგუფის პენსიონერი — ინვალიდია. გვყავს სამი შვილი, რომელთაგან არც ერთი არ ცხოვრობს ჩვენთან.

მინის საპრივატიზაციო კომისიამ 1992 წელს საკარმიდამო მინის ნაკვეთი 0,45 ჰექტარამდე შემოიკლა, რასაც დღემდე ფლობ და ვამუშავებ. მინის გადასახადი აქამდე არ მოუთხოვიათ, ამჟამად მოთხოვს 1996 წლის მინის გადასახადს. თანაც საგადასახადო სამსახურის მუშაკები მეუბნებიან შარშანდელი გადასახადი, ხოლო 1997 წლიდან აღარ გადაიხდი.

პატივცემულ რედაქციო, გთხოვთ განმარტოთ, რამდენად კანონიერად შექცევია?

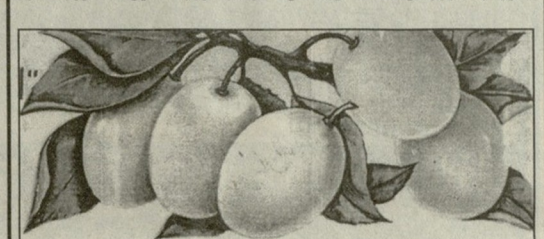
არიონი კატარაძე, აბაშა, ლაშქოი მაზარაძის ძ. 56.

„საქართველოს რესპუბლიკაში სასოფლო-სამეურნეო მიწებით სარგებლობისათვის გადასახადის შესახებ“ საქართველოს სახელმწიფო მეთაურის 1994 წლის 18 დეკემბრის №398 ბრძანებულებით ცვლილებების შეტანის თაობაზე საქართველოს პრეზიდენტის 1996 წლის 24 თებერვლის №182 ბრძანებულებით, არსებული წესის შესაბამისად გამოყოფილი სასოფლო-სამეურნეო ნაკვეთებით სარგებლობისათვის მიწის გადასახადისაგან 1997 წლამდე თავისუფლებოდნენ: პენსიონერები, მეორე მსოფლიო ომის მონაწილე და მათთან გათანაბრებული პირები. პირველი და მეორე ჯგუფის ინვალიდები, რომლებსაც არა უკავთ შრომისუნარიანი მეურვე პირები.

„საქართველოს საგადასახადო სისტემის მარეგულირებელ საკანონმდებლო აქტებში ცვლილებების და დამატებების შეტანის შესახებ“ 1996 წლის 27 დეკემბრის კანონის მე-10 პუნქტის თანახმად, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის გადასახადისაგან თავისუფლებიან ის საკომლე მურნეობები, რომლებშიც ხეობრობე მხოლოდ ინვალიდები, ან პენსიონერები. აღნიშნული შედეგით გათვალისწინება 1997 წლის მიწის გადასახადის გამოანგარიშების დროს.

სახელოვანი წინაპრის რჩევა

მწარე ნაშენი — მხრავალი და ხმელი არის. კაცის ადამიანი და გვინდადამ ქარს გააგდებს, სკოლა-გრილმან კაცმა რომ ჰკამოს, აღზრდეს. ამისი გეით რომე კაცმა მკაცრად ყურმიტა ჩაისხას და თბილ-თბილი ჩაიწვეთოს, ყურის გათვალს უშველს. ამავრავად რომე ჩაიწვეთოს, ყურის უყვალს და

ყურის შევიღს, ორსავე უშველს და გააქრობს.

ბაქალაქი ბაქო — გრილი და ნედილი არის. და კაცს ფეხებზე ამოყორავს და გულზე დაადგავს, სკომაქს აშლის და დაასუსტებს, და ადამიანს გომის სკომაქსა რო-მელიც ხლთი უფრო ბევრი და უფრო ძალიან დასუფლებს, ესეი ამ ხლთად გარდაქცევს.

ბაქალაქი — გრილი და ხმელი არის. მაგრამ და ბაქალაქს მოკვდის, სისხლს მოაკლავს და სხე-მხრედავს დაავებს და გააქვლებს.

ბაქალაქი — გრილი და ხმელი არის. სისხლს და მაგრამ გააქვლებს, მაგრამ კაცს გულს აუღრეს და მოკვდეს და ამა ადამიანსაგან კა-

* ისლამი — შეველა, ხსნა
* ენის უკლია — არაბ. ენის —
ეკრევი, მბითი.

„დედოფარი“ მოამზადეს: როლანდ ბასილაშვილი (რედაქტორი), ნაზი იმანიშვილი, ლია ბილაძე.

